

Komunalno blato

Država za to področje nima strategije

Energetska obdelava komunalnega blata je nujno potrebna kot javna služba varstva okolja tako z vidika varovanja okolja kot tudi z vidika obvladovanja cen gospodarske javne službe čiščenja odpadnih voda.

Darja Kocbek

Koristi monosežigalnic blata sta energetska izraba za ogrevanje objektov in bazenske vode ter izraba pepela za pridobivanje fosforja.

Posebne objekte za energetska obdelavo odpadkov, tako imenovane monosežigalnice, bo v Sloveniji treba graditi za komunalno blato. Da je ta odpadki problem, Zbornica komunalnega gospodarstva opozarja že deset let. Dokler je bil rešitev poceni izvoz na Madžarsko, se s tem na državni in tudi na lokalni ravni nihče ni ukvarjal.

Mateja Žumer, direktorica Loške komunale Škofja Loka, nam je pojasnila, da bi od monosežigalnice imeli dve koristi. To sta energetska izraba za ogrevanje objektov in bazenske vode ter izraba pepela za pridobivanje fosforja. Nemčija je to že opredelila v svoji zakonodaji, v Sloveniji je vlada to predvidela v programu ravnanja z odpadki in programu preprečevanja odpadkov, ki ga je sprejela leta 2016. Slovensko društvo za zaščito voda je lani ustanovilo strokovno

skupino za reševanje problematike blata iz komunalnih čistilnih naprav.

»Na pobudo so se odzvali tako strokovnjaki večjih komunalnih podjetij, kakor tudi zbornica komunalnega gospodarstva ter ministrstvo za okolje in prostor. Upamo, da bosta stroka in politika tokrat našli skupen jezik,« nam je pojasnila Mateja Žumer. Monosežigalnico bi po njenih besedah bilo najbolje zgraditi v bližini Ljubljane, »ki s svojo širitvijo in energetskimi potrebami predstavlja idealnega porabnika energije in toplote iz nje«.

Težave z odvozom, ker nimamo strategije

Sežig blata iz komunalnih čistilnih naprav je nujno potreben kot državna javna služba varstva okolja tako z vidika varovanja okolja kot tudi z vidika obvladovanja cen gospodarske javne službe čiščenja odpadnih voda. »Skladno z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja bodo težave s prevzemom blata in s tem povezane višje cene končne oskrbe blata vplivale na ceno čiščenja komunalnih odpadnih voda,« pravi Mateja Žumer.

Bojan Likar iz podjetja Kolektor Sisteh, kjer ponujajo rešitve za obdelavo odpadnega blata iz čistilnih naprav, pojasnjuje, da imamo v Sloveniji problem z odvozom odpadnega blata iz čistilnih naprav zato, ker država za to področje nima strategije. Zaradi tega se zatika tudi pri postopkih za umeščanje objektov za termično obdelavo v prostor. Same tehnologije za

Foto: Tomaz Zumer/Loška komunala d. o. o., Škofja Loka

coma
COMMERCIAL d.o.o.

Strokovnjaki za
zunanji vodovod in
kanalizacijo

www.coma.si

Male čistilne
naprave

Celovite rešitve za
komunalna podjetja,
inštalaterje in
končne uporabnike.

Zunanji vodovod

Kanalizacijski sistemi

PE Ljubljana
Trpinčeva ulica 49
T: 01 587 42 11

PE Maribor
Sokolska ulica 29
T: 02 429 62 90

sušenje in termično obdelavo odpadnega blata so že ustrezno industrializirane in se v tujini že standardno uporabljajo.

Termična obdelava blata z monosežigalnicami po Likarjevih besedah povzročata najmanjše emisije v primerjavi z na primer individualnimi kurišči na biomaso ali napravami za sosežig. V monosežigalnicah se termično obdeluje samo komunalno blato na temperaturah nad 850 °C, v napravah za sosežig pa termično obdelujejo komunalno blato in ostale energente na temperaturah do 400 °C, zato so tudi emisije večje. Poleg tega je tehnologija monosežigalnic ekonomsko zanimiva za energetska izrabo, na primer za soproizvodnjo toplotne in električne energije in za izločanje fosforja, katerega viri so v naravi omejeni, iz pepela.

V Nemčiji so že leta 2016 65 odstotkov celotnega odpadnega blata izkoriščali za termično obdelavo, od tega 27 odstotkov v namenskih monosežigalnicah za odpadno blato. Hkrati se že pripravljajo na obdobje po letu 2028, ko bo v tej državi pridobivanje fosforja iz odpadnega blata po zakonu obvezno. Podobno direktivo lahko pričakujemo tudi za celotno EU. »Tudi v Sloveniji bi problematiko odpadnega blata iz čistilnih naprav, tudi v luči prihajajoče obvezne direktive izločanja fosforja, tako z okoljskega kot tudi ekonomskega vidika, najustrezneje reševali z regionalnimi monosežigalnicami, kjer bi pridobljeno energijo lahko izrabljali na primer za sisteme daljinskih ogrevanj in proizvodnjo električne energije,« nam je pojasnil Bojan Likar.

Plačevali, da so ga sploh vzeli

V Sloveniji imamo tri čistilne naprave, te so v Ljubljani, Novem mestu in Novi Gorici, kjer sušijo komunalno blato do stopnje, da nastane gorivo, ki ima enako energijsko vrednost kot rjava premog. Za to gorivo, za katerega bi bilo logično, da bi zanj dobili nekaj plačano, je bilo treba v preteklosti v Avstriji plačevati

več kot 100 evrov na tono, da so ga sploh vzeli. Potem se je pojavila cenejša rešitev za izvoz na Madžarsko za 60 evrov na tono. Odkar je Madžarska zaprla mejo, imamo v Sloveniji problem, kam s tem blatom, pojasnjuje Sebastijan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva (GZS – ZKG).

Gre za dve vrsti blata. To je suho blato kot gorivo, ki bi ga bilo mogoče energetsko izrabi, in blato z zgolj 20 do 23 odstotkov suhe snovi, ki zahteva redno odvoz, saj ga ni mogoče skladiščiti. Ker ni rešitve, je država prek veleposlaništev pomagala iskati odjemalce v tujini. Pri tem ni bila prav uspešna. Našli so odjemalca v Švici, kamor bi ga morali voziti 800 kilometrov, pa še posebne pogoje je postavil, ki bi jih težko izpolnili. Enega ponudnika so našli še v Ostravi na Češkem, kar je 500 kilometrov iz Maribora. Oba sta ga pripravljena sprejeti za ceno 250 do 270 evrov na tono. To so tako visoki stroški, da se postavlja vprašanje, ali bodo naša gospodinjstva to sposobna plačevati, razlaga Zupanc.

Kratkoročno bi država zato po njegovih besedah morala zagotoviti, da bi tako kot v Puconcih tudi v Velenju blato za celotno Slovenijo predelali v kompozitni material in ga uporabiti na degradiranih državnih zemljiščih. Iz TEŠ bi za njegovo izdelavo na primer lahko uporabili pepel, iz komunalnih podjetij pa blato. S tem kompozitnim materialom bi polnili zapuščene rudniške rove. Tako bi kratkoročno hkrati rešili problem z odpadnim blatom, pepelom in posedanjem terena na območju opuščeni rudniških rogov na območju Velenja. Srednjeročno pa mora Slovenija slediti temu, kar se dogaja v Evropi, kjer pripravljajo predpise, da je treba iz komunalnega blata izločati fosfor. Kompozitni material bi bilo treba po Zupancjevih besedah začeti izdelovati že »včeraj«, monosežigalnice za komunalno blato pa bo treba dograditi v prihodnjih 3 do 4 letih. gg

V preteklosti je bilo treba Avstriji plačevati 100 evrov na tono, da so blato sploh vzeli. Madžarska je računala 60 evrov na tono.

Srednjeročno mora Slovenija slediti temu, kar se dogaja v Evropi, kjer pripravljajo predpise, da je treba iz komunalnega blata izločati fosfor.

070 500 795

www.k1v.eu

**NAJEM WC KABINE
OD 59,90 € DALJE!**